

Normă

pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 13/2019 privind cadrul unitar de desfășurare a auditului statutar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară

– PROIECT –

În temeiul prevederilor art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1), art. 3, 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. I. Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 13/2019 privind cadrul unitar de desfășurare a auditului statutar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 395 din 21 mai 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. - (1) Prezenta normă stabilește cadrul normativ unitar de auditare a situațiilor financiare anuale și situațiilor financiare anuale consolidate ale entităților autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., de către auditori financiari și firme de audit, precum și asigurarea raportării anuale și consolidate privind durabilitatea și unele dispoziții privind comitetul de audit.”

2. La articolul 2, punctul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„6. perioada auditată - exercițiu/exerciții financiar/e supus/e auditului statutar/asigurării raportării privind durabilitatea ce este efectuat/ă de către firma de audit sau auditorul statutar desemnat de entitățile de la art. 1 alin. (2).”

3. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. - Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează audit statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația respectării prevederilor prezentei norme, precum și a legislației aplicabile în domeniul auditului financiar.”

4. La articolul 5, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. - (1) Firmele de audit care își manifestă intenția de a audita situațiile financiare anuale și situațiile financiare anuale consolidate și, după caz, de a efectua asigurarea raportării privind durabilitatea și/sau a raportării consolidate privind durabilitatea ale entităților prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația de a solicita avizarea de către A.S.F. în acest sens.”

5. La articolul 8, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 8. - (2) În situația în care firma de audit a fost avizată pentru efectuarea auditului statutar și, după caz, a asigurării raportării privind durabilitatea în cadrul unui sector de supraveghere financiară și își manifestă intenția de a fi avizată pentru efectuarea auditului statutar și, după caz, a asigurării raportării privind durabilitatea și în cadrul celorlalte sectoare de supraveghere financiară, aceasta transmite, în vederea avizării, cererea întocmită conform anexei nr. 5, însoțită doar de documentele solicitate de acele sectoare de supraveghere financiară.”

6. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 9. - (1) Pentru firma de audit avizată care își manifestă intenția de a efectua auditul statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea la încă o entitate care activează pe aceeași piață financiară, documentația prevăzută la art. 7 va fi înlocuită cu chestionarul pentru firma de audit prevăzut în anexa nr. 4 și cu declarațiile prevăzute în anexele nr. 1, 2, și 3, după caz, însoțite de documentele doveditoare pentru situația în care au intervenit modificări.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică firmelor de audit care efectuează auditul statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea la entitățile care activează pe piața sistemului de pensii private.”

7. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 16. - (1) Ulterior avizării de către A.S.F., firma de audit are obligația să notifice A.S.F. semnarea contractelor de audit statutar și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea în termen de maximum 15 zile de la data încheierii acestor contracte, cu completarea declarațiilor și chestionarului prevăzute în anexele nr. 1, 2, 3, respectiv anexa nr. 4 ale prezentei norme, în cazul în care au intervenit modificări ale informațiilor prezentate la avizare.

(2) În situația în care nu au intervenit modificări ale informațiilor din declarațiile și chestionarul prevăzute la alin. (1), firma de audit transmite A.S.F., în termen de maximum 15 zile de la data încheierii contractelor de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea, o declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică firmelor de audit care efectuează audit statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea asupra activității desfășurate pe piața sistemului de pensii private de către entitățile autorizate de A.S.F.”

8. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. - A.S.F. retrage avizul acordat firmei de audit care efectuează audit statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2), în următoarele condiții:

- a) dacă acesta a fost obținut pe baza unor informații sau documente false, eronate care au indus în eroare A.S.F.;
- b) dacă firmei de audit i-a fost retrasă autorizarea de către A.S.P.A.A.S. ulterior obținerii avizării;
- c) la cererea expresă a A.S.P.A.A.S. sau la solicitarea firmei de audit susținută de o fundamentare întemeiată;
- d) în situația în care nu mai sunt îndeplinite condițiile care au stat la baza avizării respectivei firme de audit;
- e) dacă firma de audit nu a sesizat A.S.F. privind cauza/cauzele care a/au condus la situația în care entitatea supusă auditului statutar a intrat în procedură de administrare specială, dacă aceasta/acestea erau în aria de cuprindere a activității de audit statutar desfășurate;
- f) în cazul constatării nerespectării prevederilor prezentei norme aduse la cunoștință de către A.S.F. și neremediate.”

9. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20. - Auditorii financiari și firmele de audit care auditează entitățile prevăzute la art. 1 alin. (4) au obligația notificării A.S.F. a contractelor de audit statutar și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea, în termen de maximum 15 zile de la data încheierii acestora.”

10. La articolul 21, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 21. - (1) Entitățile auditate prevăzute la art. 1 alin. (2), auditorii statutari și firmele de audit care efectuează audit statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea la aceste entități au obligația de a se asigura că sunt respectate prevederile art. 4, precum și următoarele dispoziții referitoare la durata perioadei de audit, inclusiv cele referitoare la partenerii-cheie și actuarii acestora, după caz:

- a) în cazul entităților prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a)-i):
 - (i) perioada auditată de către același auditor financiar sau firmă de audit este de maximum 5 ani consecutivi;
 - (ii) perioada auditată prevăzută la pct. (i) poate fi prelungită cu cel mult 5 ani consecutivi, cu notificarea prealabilă a A.S.F., fiind posibile inclusiv prelungiri succesive care cumulat să se încadreze în limita celor 5 ani;
 - (iii) după parcurgerea perioadei auditate inițiale de 5 ani prevăzute la pct. (i), orice prelungire a acestei perioade care vizează auditul statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea

efectuat/ă de către același auditor financiar sau firmă de audit, conform pct. (ii), se realizează în baza unei notificări fundamentate a entității auditate, transmisă A.S.F. cel târziu cu 6 luni înainte de expirarea perioadei auditate pentru care există contract în vigoare;

(iv) după expirarea perioadelor auditate maxim permise prevăzute la pct. (i) și (ii), o entitate nu poate contracta servicii de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea cu același auditor financiar sau firmă de audit pentru următorii 4 ani supuși auditului;

(v) partenerii-cheie de audit responsabili cu derularea auditului statutar și, după caz, a asigurării raportării privind durabilitatea își încetează participarea la auditul statutar și, după caz, la asigurarea raportării privind durabilitatea al/a entității auditate în cel mult 7 ani consecutivi de la data desemnării lor;

(vi) partenerii-cheie de audit, menționați la pct. (v), pot participa din nou la auditul statutar și, după caz, la asigurarea raportării privind durabilitatea al/a entității auditate doar după trecerea a 3 ani de la încetarea menționată anterior;

b) în cazul entităților prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. j)-l):

(i) pentru fondurile de pensii administrate privat și fondurile de pensii ocupaționale, perioada auditată de către același auditor financiar sau firmă de audit este de maximum 5 ani consecutivi;

(ii) pentru fondurile de pensii facultative, perioada auditată de către același auditor financiar sau firmă de audit este de maximum 5 ani consecutivi;

(iii) pentru administratorii fondurilor de pensii administrate privat, administratorii fondurilor de pensii facultative și administratorii fondurilor de pensii ocupaționale, perioada auditată de către același auditor financiar sau firmă de audit este de maximum 5 ani consecutivi;

(iv) perioada auditată prevăzută la pct. (ii) și (iii) poate fi prelungită cu cel mult 2 ani consecutivi, cu notificarea prealabilă a A.S.F., fiind posibile inclusiv prelungiri succesive care cumulat să se încadreze în limita celor 2 ani;

(v) după parcurgerea perioadei auditate inițiale continue de 5 ani prevăzute la pct. (ii) și (iii), orice prelungire a acestei perioade care vizează efectuarea auditului statutar și, după caz, a asigurării raportării privind durabilitatea de către același auditor financiar sau firmă de audit, conform pct. (iv), se realizează în baza unei notificări fundamentate a entității auditate, transmisă A.S.F. cel târziu cu 6 luni înainte de expirarea perioadei auditate pentru care există contract în vigoare;

(vi) după expirarea perioadelor auditate maxim permise prevăzute la pct. (i)-(iv) o entitate nu poate contracta servicii de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea cu același auditor financiar sau firmă de audit pentru următorii 4 ani supuși auditului.”

11. La articolul 22, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 22. - (2) Raportul de audit trebuie să fie datat, semnat în conformitate cu legislația în materie de audit statutar în vigoare, să conțină în clar numele persoanei care l-a întocmit, precum și numărul individual de înregistrare în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit și să cuprindă cerințele prevăzute la art. 34 alin. (2) din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative.”

12. După articolul 22 se introduce un nou articol, articolul 22¹, cu următorul cuprins:

„Art. 22¹. - (1) Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează misiunea de asigurare referitoare la raportarea privind durabilitatea la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația întocmirii unui raport de asigurare referitor la raportarea privind durabilitatea, respectând standardele de asigurare pentru raportarea privind durabilitatea.

(2) Raportul de asigurare referitor la raportarea privind durabilitatea, trebuie să fie datat, semnat în conformitate cu standardele de asigurare pentru raportarea privind durabilitatea, să conțină în clar numele persoanei care l-a întocmit, precum și numărul individual de înregistrare în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit și să cuprindă cerințele prevăzute la art. 34¹ alin. (2) din Legea nr. 162/2017, cu modificările și completările ulterioare.”

13. Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 23. - Entitățile auditate, auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) trebuie să respecte următoarele dispoziții privind încheierea contractului de audit și, după caz, a contractului de asigurare a raportării privind durabilitatea și onorariile percepute pentru audit și, după caz, percepute pentru asigurarea raportării privind durabilitatea:

a) contractul de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea se încheie și se notifică la A.S.F. până la data de 31 octombrie a anului în curs, pentru perioada auditată care începe cu data de 1 ianuarie a anului următor; în situația în care contractul de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea se încheie pentru o perioadă mai mare de un an, încheierea acestuia se face cu respectarea prevederilor art. 21 alin. (1) lit. a) pct. (i)-(vi);

b) pentru fondurile de pensii administrate privat, fondurile de pensii facultative, fondurile de pensii ocupaționale și administratorii de fonduri de pensii private, contractul de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea se încheie și se notifică la A.S.F. până la data de 30 septembrie a anului în curs, pentru perioada auditată care începe cu data de 1 ianuarie a anului următor; în situația în care contractul de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea, se încheie pentru o perioadă mai mare de un an, încheierea acestuia se face cu respectarea prevederilor art. 21 alin. (1) lit. b) pct. (i)-(vi);

c) prețul contractului de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea se stabilește în moneda agreată între părți, cu excepția contractelor de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea, încheiate de către fondurile de pensii administrate privat, fondurile de pensii facultative și fondurile de pensii ocupaționale, pentru care prețul se stabilește în lei;

d) este interzisă modificarea clauzei contractului cu privire la preț în cursul unui an calendaristic pentru contractele de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea, încheiate de către fondurile de pensii administrate privat, fondurile de pensii facultative și fondurile de pensii ocupaționale;

e) în cazul în care contractul de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea se prelungește, se notifică A.S.F. în termen de maximum 15 zile de la data prelungirii contractului.”

14. Articolul 24 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 24. - Administratorii fondurilor de pensii private au obligația să depună spre avizare la A.S.F., în termen de maximum 15 zile de la încheierea contractului de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea, sau de la data modificării acestuia, modificările prospectului schemei de pensii private referitoare la contractul de audit și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea.”

15. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 25. - Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea pentru entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au cel puțin următoarele obligații :

- a) să transmită A.S.F. până la data de 30 iunie a anului următor celui pentru care a fost realizat auditul statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea raportul suplimentar adresat comitetului de audit al entității auditate;
- b) să analizeze împreună cu comitetul de audit măsurile de protecție ce se impun pentru reducerea amenințărilor la adresa independenței lor și să confirme anual în scris comitetului de audit independența față de entitatea auditată;
- c) să comunice anual comitetului de audit serviciile suplimentare prestate entității auditate.”

16. La articolul 26, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 26. - (1) Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar și, după caz, asigurarea raportării privind durabilitatea la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația de a informa A.S.F. la momentul constatării a acelor aspecte semnificative ce pot avea una dintre următoarele consecințe:

- a) încălcarea legii și/sau a reglementărilor ori a actelor emise în aplicarea acestora prin care sunt stabilite condițiile de autorizare și de desfășurare a activității entității auditate;
- b) afectarea situației patrimoniale a entității;
- c) potențiale riscuri de discontinuitate în desfășurarea activității;
- d) exprimarea unei opinii cu rezerve asupra situațiilor financiare anuale/consolidate ale entității.”

17. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 28. - Auditorii financiari și firmele de audit prezintă, la solicitarea A.S.F., orice detalii, clarificări, explicații, inclusiv rapoarte referitoare la activitatea de audit statutar și, după caz, de asigurare a raportării privind durabilitatea desfășurată la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2).”

18. La articolul 29, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 29. - (1) A.S.F. are acces la orice documente sau rapoarte întocmite de auditorii financiari și firmele de audit pe tot parcursul auditului statutar și, după caz, al asigurării raportării privind durabilitatea.

(2) A.S.F. asigură confidențialitatea informațiilor conținute în raportul de audit, precum și a altor informații primite pe parcursul auditului statutar și, după caz, al asigurării raportării privind durabilitatea, cu excepția celor de natură penală.”

19. La articolul 30, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 30. - (2) Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să aibă competențe în domeniul contabilității și auditului statutar, atestate conform prevederilor art. 65 alin. (3¹) din Legea nr. 162/2017.”

20. La articolul 34 alineatul (2), literele a)-d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 34. - (2) În sensul prevederilor alin. (1), fără a aduce atingere responsabilității conducerii executive/conducerii superioare și structurii de conducere ori a altor membri care sunt numiți de adunarea generală a acționarilor din cadrul entității auditate, comitetul de audit are, printre altele, următoarele atribuții:

a) informează administratorul entității sau membrii consiliului de administrație/supraveghere ai entității auditate cu privire la rezultatele auditului statutar și, după caz, cu privire la rezultatele asigurării raportării privind durabilitatea și explică în ce mod au contribuit auditul statutar și asigurarea raportării privind durabilitatea la integritatea raportării financiare și, respectiv, a raportării privind durabilitatea și care a fost rolul comitetului de audit în acest proces;

b) monitorizează procesul de raportare financiară și, după caz, de raportare privind durabilitatea, inclusiv procesul de raportare electronică, astfel cum este menționat în reglementările contabile aplicabile și procesul desfășurat de entitate pentru a identifica informațiile raportate în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE și transmite recomandări sau propuneri pentru a asigura integritatea entității auditate;

c) monitorizează eficacitatea sistemelor utilizate de entitate pentru controlul intern al calității și gestionarea riscului și, după caz, a eficacitatea auditului intern în ceea ce privește raportarea financiară și, după caz, raportarea privind durabilitatea entității, inclusiv procesul său de raportare electronică, astfel cum este menționat în reglementările contabile aplicabile fără a încălca independența entității auditate;

d) monitorizează auditul situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate, și, după caz, asigurarea raportării anuale și consolidate privind durabilitatea, în special desfășurarea acestuia, ținând cont de constatările și concluziile autorității competente, în conformitate cu reglementările în materie în vigoare;”

21. La articolul 36, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 36. - (1) Prevederile prezentei norme se completează cu dispozițiile privind auditul statutar și asigurarea raportării privind durabilitatea din legislația națională, precum și din legislația aplicabilă entităților prevăzute la art. 1 alin. (2).”

22. La articolul 38, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 38. - (2) A.S.F. poate solicita A.S.P.A.A.S. să desfășoare inspecții/investigații la auditorii financiari și firmele de audit care au întocmit rapoarte de audit statutar și, după caz, rapoarte de asigurare referitoare la raportarea privind durabilitatea pentru entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către A.S.F.”

Art. II. Entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) din Norma nr. 13/2019, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să îndeplinească cerința prevăzută la art. 30 alin. (2) din Norma nr. 13/2019, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta normă, până cel mai târziu la data de 30 septembrie 2025 sau, după caz, până la încetarea ori prelungirea prin orice modalitate admisă de lege a mandatelor în comitetul de audit/consiliul de administrație/consiliul de supraveghere, dacă aceste situații survin anterior datei de 30 septembrie 2025.

Art. III. – Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

**Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Alexandru PETRESCU**

București,
Nr.....